

**UCHWAŁA NR III/9/14
RADY MIEJSKIEJ W ŻARACH**

z dnia 30 grudnia 2014 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarach
na 2015 rok**

Na podstawie art.4' ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarach na 2015 rok stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żary.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2015r.

Przewodniczący Rady

Dariusz Grochla

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarach na 2015 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwany dalej "Programem" reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz minimalizację szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu na terenie Gminy Żary o statusie miejskim.

Program uwzględnia zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi określone w ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.).

Ilekcroć w Programie jest mowa o ustawie należy przez to rozumieć ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.).

DZIAŁ I.

Diagnoza sytuacji (ocena) w mieście Żary w okresie od 01.01.2014r. do 30.09.2014r.

1. Gmina Miejska Żary liczy 38 485 mieszkańców, w tym 20 429 kobiet i 18 056 mężczyzn. Osób nieletnich jest w naszym mieście 7 260 .

2. W okresie sprawozdawczym funkcjonowało w Żarach 221 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym :

- 1) 82 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży - gastronomia (w okresie sprawozdawczym ważne były 82 zezwolenia),
- 2) 139 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - sklepy (w okresie sprawozdawczym ważnych było 232 zezwoleń),

Nastąpił wzrost liczby punktów sprzedaży o 25 w stosunku do roku ubiegłego.

3. Łącznie w okresie sprawozdawczym ważnych było 314 zezwoleń w tym:

- 1) 133 na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu oraz piwa (w tym: gastronomia 44, sklepy 89)
- 2) 91 na sprzedaż alkoholu powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyłączeniem piwa (w tym: gastronomia 18, sklepy 73),
- 3) 90 na sprzedaż alkoholu powyżej 18 % zawartości alkoholu (w tym: gastronomia 20, sklepy 70).

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zmalała o 3 w porównaniu z rokiem ubiegłym.

4. Na 141 dorosłych mieszkańców Miasta Żary przypada jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych. Na 174 wszystkich mieszkańców miasta Żary przypada jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych.

5. Straż Miejska w Żarach w ramach działań w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przeprowadziła w roku 2014 następujące działania:

- 1) od 06.02 do 16.02. - Bezpieczne Ferie- akcja mająca na celu działania prewencyjne w środowisku młodzieży narażonej na spożywanie alkoholu w czasie ferii;
- 2) od 01.04. do 07.04. , od 05.05. do 16.05 oraz od 21.07 do 31.07 - Bezpieczne Osiedla- działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa na osiedlach mieszkaniowych, szczególnie zaś skierowane przeciwko incydentom, których sprawcami są osoby pod wpływem alkoholu;
- 3) od 19.05 do 31.05 - Przeciwdziałanie Alkoholizmowi - akcja mająca na celu eliminowanie spożywania napojów alkoholowych w miejscach objętych zakazem oraz przypadków zakłócania porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe. Funkcjonariusze podczas akcji zwracali szczególną uwagę na proceder sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym i nieletnim;

- 4) od 01.07 do 18.07. - Bezpieczne Parki - działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa na terenach zielonych (parki, skwery), zapobieganie spożywaniu alkoholu i dewastacji mienia przez osoby nietrzeźwe;
- 5) Funkcjonariusze Straży Miejskiej wspólnie z Policją i członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyli trzykrotnie w akcji "Trzeźwy nastolatek";
- 6) W okresie od 1 stycznia do 30 września 2014r. Straż Miejska w Żarach przeprowadziła łącznie 272 interwencje związane z naruszeniem ustawy, czyli o 243 mniej niż w roku ubiegłym. Podczas przeprowadzania czynności służbowych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi strażnicy miejscy:
 - a) wystawili 64 mandaty za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych,
 - b) pouczyli 23 osoby za usiłowanie spożywania alkoholu,
 - c) doprowadzili do miejsca zamieszkania 7 osób nietrzeźwych.

6. Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Żarach w okresie od 01.01.2014r. do 30.09.2014r. na terenie powiatu żarskiego ujawnili:

- 1) 1 445 wykroczeń z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tego:
 - a) 56 wniosków sporządzono o ukaranie do Sądu,
 - b) 937 sprawców ukarano w drodze postępowania mandatowego,
 - c) 436 osobom udzielono pouczeń,
 - d) w tym ujawniono 1076 wykroczeń z art 43¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, z czego:
 - 50 wniosków sporządzono do Sądu,
 - 818 osób ukarano w drodze postępowania mandatowego,
 - 192 osobom udzielono pouczeń.
- 2) Na terenie miasta Żary funkcjonariusze Policji stwierdzili 313 przestępstw popełnionych przez osoby znajdujące się w stanie nietrzeźwości, w tym:
 - 14 sprawców - bójki i pobicia,
 - 14 sprawców - kradzież,
 - 16 sprawców - kradzież z włamaniem,
 - 2 sprawców - rozbój,
 - 159 sprawców - kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwym, w tym 24 wcześniej prawomocnie skazanych za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwym lub po spożyciu środka odużajającego,
 - 4 sprawców- uszkodzenie ciała,
 - 4 sprawców - uszkodzenie ciała trwające krócej niż 7 dni,
 - 6 sprawców- niszczenie mienia,
 - 2 sprawców - groźba karalna,
 - 20 podejrzanych o znęcanie się,
 - 1 podejrzany o doprowadzenie do innej czynności seksualnej,
 - 3 sprawców - czynna napaść na funkcjonariusza publicznego,
 - 22 podejrzanych - naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego,
 - 14 podejrzanych - posiadanie środków odurzających lub psychotropowych,
 - 1 podejrzany - posiadanie znacznej ilości środków odurzających lub psychotropowych,
 - 6 sprawców - uchylanie się od alimentów,

- 6 sprawców- wymuszanie,
- 4 sprawców- sprzedajność,
- 4 sprawców - krótkotrwały zabór pojazdu,
- 12 sprawców - znieważenie funkcjonariusza publicznego,
- 4 sprawców - naruszenie nakazu sądowego,
- 1 sprawca - zmuszanie świadka,
- 2 sprawców- zabójstwo,
- 5 sprawców- przywłaszczenie,
- 2 sprawców- spowodowanie niebezpiecznych zdarzeń,
- 2 sprawców- narażenie człowieka na niebezpieczeństwo,
- 1 sprawca- znieważenie zwłok.

3) W okresie sprawozdawczym Komenda Powiatowa Policji przeprowadziła 5 akcji pn. „Trzeźwy Nastolatek”. W akcji uczestniczyło 86 funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji, 2 funkcjonariuszy Straży Granicznej, 7 funkcjonariuszy Straży Miejskiej, 2 członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz 2 kuratorów. W ramach tych akcji:

- przeprowadzono 82 interwencje,
- wylegitymowano 456 osób pełnoletnich,
- wylegitymowano 96 osób nieletnich,
- skontrolowano 38 punktów sprzedaży,
- skontrolowano 138 miejsc gromadzenia się młodzieży,
- skontrolowano 121 pojazdów,
- sprawdzono 13 telefonów komórkowych,
- sprawdzono 5 innych rzeczy,
- udzielono 16 pouczeń,
- sporządzono 1 wniosek o ukaranie do Sądu z art. 65 KW.
- nałożono 48 mandatów karnych na sprawców wykroczeń na łączną kwotę 4 290 zł.

4) Komenda Powiatowa Policji realizowała w szkołach podstawowych program profilaktyczny "Lupo", a w gimnazjach "Bezpieczne gimnazjum". W ramach prowadzonych programów i akcji rozpowszechniane były materiały profilaktyczne zakupione ze środków Gminy Żary o statusie mieskim przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

7. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach w okresie od 01.01.2014r. do 20.10.2014r. udzielił pomocy finansowej 247 rodzinom z problemem alkoholowym na łączną kwotę 769 229,75 zł. Podkreślić należy, że zmniejszyła się liczba rodzin z problemem alkoholowym o 84 rodziny w stosunku do roku ubiegłego oraz kwota udzielonej pomocy finansowej o ponad 123 000 zł. W 87 rodzinach występuje przemoc związana z nadużywaniem alkoholu. W ramach prowadzonej profilaktyki przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach podjęto ogółem 68 następujących działań:

- pomoc psychologiczna,
- pomoc prawna,
- monitoring rodziny,
- pomoc w formie wsparcia asystenta rodziny,
- kontakty i konsultacje z Komendą Powiatową Policji w Żarach,
- skierowanie do Ośrodka Interwencji Kryzysowej,

- konsultacje z psychiatrą,
- kontakt z pedagogiem szkolnym,
- skierowanie do świetlicy środowiskowej (działającej przy MOPS Żary),
- skierowanie na prace społeczno - użyteczne (PUP Żary,)
- skierowanie na terapię odwykową,
- skierowanie do terapeutów do spraw uzależnień,
- wsparcie emocjonalne,
- wsparcie rodziny w ramach prowadzonej Niebieskiej Karty,
- współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi.

8. Zestawienie osób nadużywających alkoholu, ze stwierdzonym uzależnieniem od alkoholu oraz uzależnieniem mieszanym w roku 2013 i 2014 obrazuje poniższa tabela.

Nazwa	rok 2013	rok 2014
liczba osób nadużywających alkoholu	603 w tym: 58 kobiet 513 mężczyzn 5 nieletnich	444 w tym: 76 kobiet 364 mężczyzn 4 nieletnich
liczba osób uzależnionych objętych terapią w placówkach leczenia odwykowego	1076 w tym: 196 kobiet 874 mężczyzn 6 nieletnich	575 w tym: 126 kobiet 443 mężczyzn 6 nieletnich
liczba osób z uzależnieniem mieszanym objętych terapią w placówkach leczenia odwykowego	40 w tym: 10 kobiet 28 mężczyzn 2 nieletnich	38 w tym: 8 kobiet 28 mężczyzn 2 nieletnich

Powyższe dane uzyskano od placówek lecznictwa odwykowego działających na terenie miasta Żary. Odnotowano tendencję spadkową w porównaniu z rokiem 2013.

9. Mając na uwadze minimalizację szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu na terenie naszego miasta zrealizowane i sfinansowane były zadania, określone w programie na rok 2014:

- 1) Przeprowadzono 28 programów profilaktycznych realizowanych przez żarskie placówki oświatowe, a także Komendę Powiatową Policji w Żarach, w których udział wzięło około 3 882 uczniów, 316 nauczycieli i 983 rodziców. Miały one na celu zdobycie i pogłębienie wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień, rozwój osobisty, uczenie postaw asertywnych oraz wskazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego od używek. Przeprowadzono również wśród żarskich uczniów program profilaktyczny "Debata" i "Fred goes net", które rekomendowane są przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W roku 2014 nastąpił wzrost udziału dzieci w programach profilaktycznych, dwukrotny wzrost udziału rodziców i pięciokrotny wzrost udziału nauczycieli.
- 2) Dofinansowano działalność organizacji pozarządowych (podpisano 29 umów, współpracowano z 16 organizacjami) w obszarze:
 - a) wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji z uwzględnieniem programów profilaktyki uzależnień. 509 dzieci i młodzież skorzystały z 19 różnorodnych form wypoczynku;
 - b) prowadzenia punktu informacyjno-konsultacyjnego, w ramach pracy którego udzielono 228 porad;
 - c) prowadzenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej, z pomocy którego skorzystało 401 osób i udzielono 1 112 porad;

- d) prowadzenia Klubu Abstynenta, w ramach pracy którego udzielono 282 porady dla ponad 200 osób. W Klubie działają dwie grupy AA, jedna grupa Al-anon i jedna 15 osobowa grupa osób współuzależnionych. Ze spotkań grup AA skorzystało tygodniowo od 40 do 50 osób;
 - e) przeprowadzenia programu profilaktycznego w Domu Samotnej Matki, programem objęto 30 kobiet i 30 dzieci;
 - f) prowadzenia świetlic środowiskowych, w mieście działały 2 świetlice środowiskowe i 1 ośrodek wsparcia dziennego, ponadto 1 świetlica prowadzona była przez MOPS w Żarach. Łącznie w zajęciach świetlicowych uczestniczyło 124 dzieci;
 - g) prowadzenia ogrzewalni i łaźni dla osób bezdomnych przy ul. Bohaterów Getta 9 w Żarach. Z funkcjonowania ogrzewalni korzystało średnio 18 osób na dobę, a z łaźni 15 osób dziennie.
 - h) przeprowadzenia zadania pt. "Serwus dla idei poparcia środowisk trzeźwościowych - stop uzależnieniom", w którym wzięło udział 70 osób.
- 3) Dofinansowano pozalekcyjne zajęcia sportowe i programy profilaktyczne realizowane na obiektach sportowych "Orlik" pt. "Nie piję i zdrowo żyję", "Wolę rozrywkę niż używkę" i "Nie używka lecz rozrywka", które są alterantywą spędzania wolnego czasu i mają na celu wskazanie dzieciom i młodzieży, zdrowego, sportowego stylu życia wolnego od nałogów i uzależnień. Dofinansowano również zajęcia sportowe i program „W zdrowym ciele zdrowy duch” realizowany na kompleksie sportowym MOPS przy ul. Pszennej. Łącznie w zajęciach sportowych udział wzięło 6 939 osób.
- 4) W zakresie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej, psychospołecznej i prawnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin dofinansowano trzy ponadpodstawowe programy terapeutyczne i telefon zaufania, które zostały przeprowadzone w ośrodkach NZOZ "Anima" i NZOZ "Profil" a także porady prawne, które udzielane były w siedzibie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z programów terapeutycznych i porad prawnika skorzystało 499 osób. Telefon zaufania czynny był przez 464 godziny, w tym czasie udzielono 267 porad.
- 5) Dofinansowano Izbę Wytrzeźwień w Raculi, do której przyjmowano osoby nietrzeźwe będące mieszkańcami Żar. Do Izby Wytrzeźwień dowieziono 2 osoby.

10. W okresie od 01.01.2014r. do 30.09.2014r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) zebrała się 21 razy;
- 2) rozpatrzyła 33 wnioski o leczenie odwykowe (w tym: 27 mężczyzn i 6 kobiet) - dwukrotnie mniej niż w roku ubiegłym;
- 3) przeprowadziła 95 rozmów motywujących w zakresie leczenia odwykowego;
- 4) przeprowadziła 66 rozmów z członkami rodzin osób uzależnionych od alkoholu;
- 5) stałą opieką Komisji objętych było 106 osób;
- 6) skierowała 35 osób na badania do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - wydano 14 opinii w powyższym zakresie, 21 osób nie stawilo się na badania;
- 7) skierowała 29 wniosków do Sądu Rejonowego w Żarach III Wydział Rodzinny i Nietletnich (na poziomie roku 2012, ale mniej niż w roku 2013);
- 8) wydała 64 postanowienia w zakresie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej, wszystkie pozytywne;
- 9) przeprowadziła 20 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Każdorazowo sprzedawcy pouczani byli o obowiązku przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 10) przeprowadziła 8 kontroli realizacji programów profilaktycznych i zadań profilaktycznych realizowanych w ramach podpisanych umów i porozumień;
- 11) uczestniczyła w 59 spotkaniach grup roboczych działających w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przewocy w Rodzinie;

- 12) współpracowała z 10 podmiotami zaangażowanymi w organizowanie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie;
- 13) była inicjatorem 8 imprez o charakterze kulturalnym (kampanii, koncertów, konkursów itp.), w trakcie których dokonano edukacji publicznej z zakresu uzależnień tj.:
- a) przystąpiła do ogólnopolskiej kampanii "Przeciw pijanym kierowcom";
 - b) przeprowadziła program profilaktyczny w formie koncertu muzycznego "Wolności oddać nie umiem" w wykonaniu Gabriela Fleszara dla uczniów żarskich gimnazjów. Niekonwencjonalna forma profilaktyki poparta wydarzeniami z życia artystów i osób bliskich autorowi, przyczyniła się do realistycznego przedstawienia mechanizmów powstawania uzależnień i wynikających z nich konsekwencji. W koncercie udział wzięło ponad 200 uczniów,
 - c) kontynuowała dwie kampanie o zasięgu ogólnopolskim "Postaw na rodzinę" i "Prawda o alkoholu",
 - d) zorganizowała happening pt. "Stop dopalaczom i uzależnieniom" z udziałem uczniów z żarskich szkół, który skierowany był do wszystkich mieszkańców Żar,
 - e) była koordynatorem wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Żarach Ogólnopolskiego Głosu Profilaktyki, w którym uczestniczyli również: Żarskie Towarzystwo Kresowe, Straż Miejska, NZOZ Profil, NZOZ Anima, MOPS, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Klub Abstynenta i Zespół Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych Powiatu Żarskiego. Działania w ramach tego przedsięwzięcia adresowane były do całej społeczności naszego miasta i przebywających w tym czasie uczestników festiwalu "Wielkie Bałakanie",
 - f) współuczestniczyła w organizowanych przez Państwowy Inspektorat Sanitarny w Żarach konkursach z zakresu edukacji antynikotynowej "Nie pal przy mnie proszę" i "Znajdź właściwe rozwiązanie". Patronat nad tym przedsięwzięciem objął Burmistrz Miasta Żary;

Podczas powyższych działań rozpowszechniane były ulotki, broszury i materiały informacyjne zakupione w ramach powyższych kampanii, jak również przygotowane osobiście przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Łącznie rozpowszechniono ponad 1 500 materiałów.

- 14) systematycznie współpracowała z podmiotami realizującymi programy i zadania z zakresu profilaktyki uzależnień

Ponadto w miesiącu grudniu zaplanowany został IX Przegląd Teatrów Profilaktycznych dla uczniów żarskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Celem przeglądu jest propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, wolnego od używek i nałogów.

11. Zamierza się zrealizować wszystkie założenia Programu na rok 2014 do końca grudnia bieżącego roku. Zaplanowane zadania, których realizacja została przedstawiona powyżej były monitorowane na bieżąco. Pomimo, że spożywanie alkoholu powoduje przypadki naruszania ładu i porządku publicznego, sprzyjające dokonywaniu rozmaitych przestępstw i wykroczeń należy odnotować jednak tendencję spadkową. Również zauważyć należy zmniejszającą się liczbę osób nadużywających alkoholu i objętych leczeniem odwykowym w stosunku do roku ubiegłego. Działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie naszego miasta przyniosły pozytywne, chociaż nie do końca zadowalające efekty. Nadal powinny być kontynuowane wielopłaszczyznowe działania profilaktyczne przy współpracy i zaangażowaniu wielu podmiotów, tak aby pozyskać jak najszerszą grupę osób chcących przyczynić się do ograniczenia zjawiska nadużywania alkoholu i minimalizacji jego skutków.

DZIAŁ II.

Cele i zadania programu

Program zakłada kontynuację wieloletnich działań systemowych prowadzonych w latach ubiegłych w Gminie Żary o statusie miejskim. Jako główny cel programu przyjmuje się podejmowanie działań profilaktycznych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów uzależnień od alkoholu i innych używek, ograniczenie obecnie występujących oraz zmniejszanie ich ujemnych skutków. Program jest tak skonstruowany, aby dotrzeć do jak największej liczby odbiorców. W roku 2015 wielokierunkowe, priorytetowe działania skierowane będą do dzieci, młodzieży, tak aby od najwcześniejszych lat rozwijać ich aktywność własną poprzez zagospodarowanie czasu wolnego i organizowanie różnego rodzaju form wypoczynku. Przewiduje się również prowadzenie szerokiej edukacji publicznej z zakresu uzależnień od alkoholu i innych używek.

Cele szczegółowe Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarach na rok 2015 to:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Cel realizowany będzie poprzez zadania:

- 1) wspieranie finansowe placówek lecznictwa odwykowego (stacjonarnych i ambulatoryjnych) prowadzących programy terapeutyczne i pomocowe dla osób z rodzin z problemem alkoholowym, a także noclegowni dla bezdomnych,
- 2) wspieranie finansowe ponadpodstawowych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin,
- 3) upowszechnianie informacji o placówkach terapeutycznych poprzez opracowywanie i wydawanie materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym,
- 4) zakup, pozyskiwanie i dystrybucja materiałów informacyjnych - ulotek, broszur, plakatów, książek na temat choroby alkoholowej i możliwości jej leczenia,
- 5) współpracę i dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych zajmujących się problemem przeciwdziałania alkoholizmowi, w tym dofinansowanie działalności punktów informacyjno-konsultacyjnych i Klubu Abstynenta,
- 6) finansowanie badań i opinii sporządzonych przez lekarzy biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania rodzaju zakładu lecznictwa odwykowego,
- 7) finansowanie opłat sądowych od wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie leczenia odwykowego.

Wskaźnikami realizacji w/w zadań będą:

- liczba osób biorących udział w programach terapeutycznych
- kwota przeznaczona na wsparcie finansowe placówek lecznictwa odwykowego
- ilość dofinansowanych programów
- ilość opracowanych i wydanych materiałów informacyjnych
- ilość dofinansowanych organizacji
- ilość osób skierowanych na badania do biegłych sądowych i ilość sporządzonych opinii
- liczba wniosków skierowanych do sądu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel realizowany będzie poprzez zadania:

- 1) wdrażanie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, kierowanie do biegłych w sprawie wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Żarach III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w sprawie wydania postanowienia o zobowiązaniu do leczenia odwykowego,
- 2) wspieranie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie (punkty informacyjno – konsultacyjne, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, ośrodki terapeutyczne, telefon zaufania, Dom Samotnej Matki),
- 3) wspieranie działalności świetlic środowiskowych, profilaktycznych, socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- 4) dofinansowanie szkoleń dla grup zawodowych stykających się z problemem alkoholizmu i przemocy w rodzinie,
- 5) współpraca z instytucjami zajmującymi się m.in. pomocą dla ofiar przemocy tj. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską, Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych Powiatu Żarskiego i organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami,
- 6) udział w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Wskaźnikami realizacji w/w zadań będą:

- liczba przyjętych wniosków o leczenie odwykowe
- ilość przeprowadzonych rozmów motywujących do leczenia odwykowego
- liczba osób, które podjęły leczenie bez skierowania sprawy do sądu, po przeprowadzeniu przez komisję rozmów motywujących
- liczba osób, które uzyskały informacje o możliwości pomocy osobom dotkniętym chorobą alkoholową i ich rodzinom, w tym z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- ilość świetlic i dzieci uczęszczających do nich
- ilość podmiotów zaangażowanych w organizowanie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie
- ilość spotkań w ramach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- ilość dofinansowanych szkoleń i liczba ich uczestników.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Cel realizowany będzie poprzez zadania:

- 1) dofinansowanie działań i programów profilaktycznych, socjoterapeutycznych i opiekuńczo - wychowawczych wykorzystujących aktywność własną uczniów, uczących postaw asertywnych realizowanych w placówkach oświatowych, świetlicach szkolnych i środowiskowych, socjoterapeutycznych, placówce wsparcia dziennego,
- 2) dofinansowanie programów i działań profilaktycznych, terapeutycznych, socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych realizowanych w okresie wakacji i ferii zimowych na obozach i koloniach na terenie miasta Żary, na półkoloniach, zajęciach sportowych i innych formach wypoczynku organizowanych przez placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe i inne uczących odmawiania spożywania alkoholu, nieulegania naciskowi grupy,
- 3) wspomaganie imprez o charakterze kulturalnym (spektakle teatralne, kino, występy muzyczne, konkursy, festyny, happeningi itp.) podczas, których poruszane będą tematy związane z problemem uzależnień,
- 4) promowanie zdrowego stylu życia poprzez dofinansowanie zajęć pozaszkolnych o charakterze rozwojowym, w tym na obiektach sportowych "Orlik" i innych, będących alternatywą dla spożywania alkoholu,
- 5) udział w kampaniach promujących trzeźwość,
- 6) organizowanie i finansowanie działań edukacyjnych dla rodziców,
- 7) edukowanie sprzedawców napojów alkoholowych podczas kontroli w aspekcie konsekwencji prawnych i szkód moralnych wynikających z nieprzestrzegania ustawy,
- 8) przeprowadzanie badań monitorujących problemy alkoholowe gminy.

Wskaźnikami realizacji w/ zadań będą:

- ilość programów profilaktycznych i ilość uczestników
- ilość imprez o charakterze kulturalnym podczas których poruszane będą tematy związane z problemem uzależnień,
- ilość dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych
- ilość podmiotów realizujących pozalekcyjne zajęcia sportowe i ilość uczestników
- ilość działań edukacyjnych skierowanych do rodziców
- ilość kampanii promujących trzeźwość i liczba ich uczestników
- ilość działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Cel realizowany będzie poprzez zadania:

- 1) współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami określonymi w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014r., poz.1118) w obszarze szeroko pojętej polityki społecznej, w tym wspieranie ciekawych projektów i inicjatyw społecznych,
- 2) powierzenie i wspieranie realizacji zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia, przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, wspierania rodziny i systemu pieczy społecznej, a także wypoczynku dzieci i młodzieży organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom określonym w art.3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (przy procedurze zlecania zadań powyższym podmiotom ma zastosowanie ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) w szczególności poprzez finansowanie lub dofinansowanie;
 - wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym w okresie ferii zimowych i wakacji wraz z przeprowadzeniem programów profilaktyki uzależnień,
 - świetlic opiekuńczych, specjalistycznych i innych działających w ramach placówek wsparcia dziennego,
 - prowadzenia punktów informacyjno - konsultacyjnych,
 - prowadzenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
 - prowadzenia Klubu Abstynenta,
 - przeprowadzenia programów profilaktyki uzależnień w Domu Samotnej Matki,
 - przeprowadzenia w noclegowni dla osób bezdomnych programów profilaktyki uzależnień oraz zapewnienia im schronienia ,
- 3) współpracę i wspieranie ruchów trzeźwościowych i samopomocowych (AA, Al-Anon, DDA i inne),
- 4) organizowanie i finansowanie szkoleń dla przedstawicieli instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych pomagających w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) prowadzenie edukacji publicznej zakresu problemów uzależnienia od alkoholu,
- 6) współpraca z Izbą Wyrzeźwien w Raculi polegająca na kierowaniu do niej nietrzeźwych z terenu Gminy Żary o statusie miejskim, a także podejmowanie działań profilaktycznych po ich doprowadzeniu do wyrzeźwienia.

Wskaźnikami realizacji w/ zadań będą:

- ilość świetlic i liczba dzieci uczęszczających do nich,
- ilość punktów informacyjno - konsultacyjnych i ilość udzielonych w nich porad
- ilość porad udzielonych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
- ilość grup samopomocowych i osób korzystających ze wsparcia w Klubie Abstynenta,
- ilość osób uczestniczących w programach profilaktycznych w Domu Samotnej Matki,
- ilość osób korzystających z noclegowni dla osób bezdomnych,
- ilość przeprowadzonych szkoleń i liczba uczestników,
- ilość kampanii/imprez, w trakcie których dokonano edukacji publicznej z zakresu uzależnień.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13' i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cel realizowany będzie poprzez zadania:

- 1) monitorowanie przestrzegania zasad usytuowania i funkcjonowania miejsc sprzedaży i spożywania alkoholu na terenie Miasta Żary;
- 2) podejmowanie interwencji w stosunku do osób łamiących przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

- 3) opiniowanie wydawania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 4) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych;
- 5) podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedawania alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;
- 6) w razie potrzeby występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Wskaźnikami realizacji w/w zadań będą:

- ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- ilość przeprowadzonych kontroli pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- ilość wydanych opinii w zakresie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z Uchwałą Rady Miejskiej w Żarach,
- ilość działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

DZIAŁ III.

Kierunki i płaszczyzny realizacji Programu

Głównym kierunkiem realizacji programu jest profilaktyka realizowana na trzech poziomach, odpowiednio do stopnia ryzyka:

- 1) profilaktyka uniwersalna - adresowana do całej niezdiagnozowanej populacji i jej podgrup (dzieci, młodzieży, rodziców, osób dorosłych, kobiet w ciąży); jej celem jest dostarczanie każdemu wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom;
- 2) profilaktyka selektywna - adresowana do grup zwiększonego ryzyka, które z uwagi na występowanie szczególnych warunków życiowych, podlegają działaniu licznych czynników ryzyka i są bardziej zagrożone występowaniem problemów i zaburzeń (np. dzieci alkoholików, dzieci z domów dziecka, dzieci adoptowane, młodzież, która "wypadła" ze szkoły, bezdomni itp.); jest ona dostosowana do specyficznych potrzeb grupy;
- 3) profilaktyka wskazująca- adresowana jest do tych jednostek z grup ryzyka, u których występują wczesne sygnały, problemy i liczne niepokojące zachowania (np. częste wagary, okresowe upijanie się); jej celem jest ograniczenie czasu trwania dysfunkcji; wymaga indywidualnej diagnozy i polega na redukowaniu czynników ryzyka obecnych w samej jednostce i w jej środowisku; nie jest to jednak jeszcze terapia.

DZIAŁ IV.

Podmioty przewidziane do realizacji Programu

1. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację programu jest Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przy realizacji poszczególnych zadań istotną rolę odgrywać powinny także organizacje pozarządowe i inni partnerzy zewnętrzni zapraszani do współpracy. Skuteczna realizacja programu możliwa jest tylko przy kooperacji wszystkich środowisk działających w tym obszarze.

2. Podmiotami przewidzianymi do realizacji Gminnego Programu w Żarach są:

- 1) Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Żarach,
- 2) Wydział Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej Urzędu Miejskiego w Żarach,
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach,
- 4) Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach,
- 5) Placówki oświatowo - wychowawcze działające na terenie Gminy Żary o statusie miejskim,
- 6) Komenda Powiatowa Policji w Żarach,
- 7) Straż Miejska w Żarach,
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach,

- 9) Zespół Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych Powiatu Żarskiego,
- 10) Placówki służby zdrowia (stacjonarne i ambulatoryjne zakłady leczenia odwykowego, szpitale),
- 11) Izba Wyrzeźwień w Raculi,
- 12) Organizacje pozarządowe oraz inne podmioty określone w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 13) Żarski Dom Kultury.

3. Przy realizacji programu przewidziano współpracę z:

- 1) Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Zielonej Górze,
- 2) Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubuskiego,
- 3) Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

DZIAŁ V.

Sposoby realizacji Programu

1. Przy realizacji Programu stosowane będą następujące strategie:

- 1) Strategia informacyjna - realizowana na każdym poziomie zagrożeń, której celem jest informowanie o skutkach zachowań ryzykownych i umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru: stosuje się tu założenie, iż dostarczanie informacji o skutkach zachowań negatywnych powoduje zmianę zachowań ryzykownych poprzez zmianę postawy;
- 2) Strategia edukacyjna - jej celem jest rozwijanie umiejętności społecznych i psychologicznych;
- 3) Strategia alternatyw - jej celem jest pomoc w zaspokajaniu ważnych potrzeb oraz satysfakcji życiowej poprzez możliwość zaangażowania się w pozytywną działalność; działania te mają stanowić alternatywę dla zachowań ryzykownych;
- 4) Strategia interwencyjna - jej celem jest wsparcie w sytuacjach kryzysowych oraz udzielanie specjalistycznej pomocy osobom jej potrzebującym oraz ich rodzinom;
- 5) Strategia zmniejszania szkód - jej celem jest zmniejszanie szkód indywidualnych jednostki oraz całego społeczeństwa.

2. Realizacja programu nastąpi poprzez:

- 1) wspieranie i powierzanie zadań organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom określonym w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) powierzenie zadania jednostkom Gminy Żary o statusie miejskim,
- 3) przekazanie środków na mocy porozumienia jednostkom sektora finansów publicznych,
- 4) zakup usług od podmiotów prawnych i fizycznych,
- 5) wspieranie finansowe i rzeczowe placówek służby zdrowia (stacjonarne i ambulatoryjne zakłady leczenia odwykowego, szpitale),
- 6) tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej niezbędnej do realizacji programu.

DZIAŁ VI.

Zasady finansowania Programu

Zadania wynikające z Programu zgodnie z ustawą będą finansowane z opłat z tyt. wydanych przez Burmistrza Miasta Żary zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wysokość środków przewidzianych na realizację zadań określono w Dz. 851 Rozdz. 85154 Budżetu Gminy Żary o stusie miejskim na rok 2015.

DZIAŁ VII.

Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarach

1. Przewodniczący otrzymuje zryczałtowaną dietę w wysokości 1 200 zł brutto miesięcznie.
2. W przypadku niemożności pełnienia funkcji Przewodniczącego w danym miesiącu, np. z powodu długotrwałej choroby lub pobytu poza miejscem zamieszkania, dieta nie przysługuje.

3. Podstawą do nie wypłacenia diety dla Przewodniczącego jest jego oświadczenie o długotrwałej niebytności lub stwierdzenie długotrwałego niewykonania obowiązków.

4. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarach za udział w posiedzeniu Komisji otrzymują dietę w wysokości 100 zł brutto za jedno posiedzenie, nie więcej niż 200 zł brutto miesięcznie, niezależnie od liczby posiedzeń.

5. Przewodniczący i członkowie Komisji mają prawo do diety i zwrotu kosztów podróży na zasadach określonych dla pracowników zatrudnionych w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

DZIAŁ VIII.

Zasady funkcjonowania biura Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarach

Koszty związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem biura pokryte zostaną z opłat z tyt. wydanych przez Burmistrza Miasta Żary zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

DZIAŁ IX.

Monitorowanie problemów uzależnień na terenie miasta Żary i ewaluacja Programu

Systemtyczne monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnienia od alkoholu dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami polega w szczególności na: systematycznym zbieraniu danych, analizie sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań oraz przedłożeniu sprawozdania końcowego z działalności Komisji Radzie Miejskiej w Żarach. Ewaluacja programu obejmuje systematyczną analizę rezultatów, w celu sprawdzenia, czy zaplanowane w Programie działania pozwoliły osiągnąć zamierzone cele. Ponadto analiza przebiegu realizacji poszczególnych działań ułatwi zaplanowanie dalszej pracy. Ewaluacji Programu dokonuje się po zakończeniu jego realizacji.